

Üniversite: İstanbul Kültür Üniversitesi

Enstitüsü: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Berna SEVİNDİK

Tez Türü ve Tarih: Yüksek Lisans- Haziran 2024

ÖZET

İLHAN BERK ŞİİRİNDE SU KAVRAMI VE KAVRAM ALANI

Hande Nur Aydın

Hayatımıza ve düşüncemize yön veren kavramlar, dünyayı algılayış biçimimizi şekillendiren, kişisel gözlem ve kişinin iç dünyasıyla her bireyin zihinsel yapılanmasında farklı nitelikler kazanan bir bilişsel yaratı olmasının yanı sıra günlük gerçekliklerimizin temellenmesinde önemli bir rol üstlenir. İnsan, doğumundan itibaren bu kavramları yaşadığı deneyim sonucunda yeniden dönüştürür. Kavram alanları; yaşanan coğrafya, dinsel ve çevresel faktörler, toplumsal unsurlar vb. sınırı olmayan birçok değişken etkenler ile kişinin yaşadığı deneyimlerin ortak yapılanmasından meydana gelir.

İlhan Berk, Türk Edebiyat Tarihi'ne hem şiirleriyle hem de şiir üzerinde yaratmak istedikleriyle kuşkusuz derin izler bırakan bir şairdir. Yazmak için yaşamak düşüncesi, onu yeryüzünün şiirini yazma arzusuyla pekişir. Bu sebeple şairin, kavram dünyası yadsınamayacak kadar şiirlerinde geniş bir alana yayılır.

Bu çalışmada İlhan Berk'in şiirlerinde sıklıkla geçen su kavramının, nasıl bir yapı üzerine kurulduğu hususunda suyun kavram alanı belirlenmeye çalışılmıştır. Bu çıkarımlardan hareketle, Berk şiirinin derin yapısını bir nebze de olsa anlamak, şairin zihni yaratımında var olan suyu şiirleri üzerinden görünür kılmak amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlhan Berk, Kavram Alanı, Su Kavramı.

ABSTRACT

The concepts that guide our lives and thoughts play an important role in the grounding of our daily realities, as well as being a cognitive creation that shapes the way we perceive the world, gains different qualities in the mental structuring of each individual with personal observation and the inner world of the person. From birth, people recycle these concepts as a result of their experience. Concept areas; It consists of the common structuring of the experiences of the person with many variable factors that have no boundaries such as geography, religious and environmental factors, social factors, etc.

İlhan Berk is undoubtedly a poet who has left deep traces on the History of Turkish Literature both with his poems and with what he wants to create on poetry. The idea of living to write is reinforced by his desire to write the poetry of the earth. For this reason, the poet's concept world spreads over an undeniable wide area in his poems.

In this study, the concept area of water has been tried to be determined in terms of what kind of structure the concept of water, which is frequently mentioned in İlhan Berk's poems, is built on. Based on these inferences, it is aimed to understand the deep structure of Berk's poetry to some extent and to make the water that exists in the poet's mental creation visible through his poems.

Keywords: İlhan Berk, Conceptual Area, Concept of Water.